

«Πρότυπα νέων: Ιδανικά και όχι ουτοπικά»

άρθρο της Σοφίας Κωνσταντέλλου

Αναμφισβήτητα, η σημερινή γενιά διαφέρει σε σχέση με παλιότερες εποχές. Οι σύγχρονες συνθήκες ζωής, η αλματώδης άνοδος της τεχνολογίας και το Διαδίκτυο έχουν καταστήσει τους νέους πιο ευάλωτους από ποτέ, με αποτέλεσμα οτιδήποτε προβάλλεται να ασκεί τεράστια επίδραση σ' αυτούς. Είναι σημαντικό, λοιπόν, να αναζητούν άξονες στη ζωή τους που θα τους κατευθύνουν και θα τους προσανατολίζουν. Τα πρότυπα, για παράδειγμα, που μπορούν να ασκήσουν τεράστια επίδραση στους νέους αρκεί να προβάλλονται στην σύγχρονη εποχή ως παράδειγμα προς μίμηση και να διαθέτουν ορισμένα χαρακτηριστικά, για να θεωρούνται θετικά και ωφέλιμα.

Τα πρότυπα πρέπει να είναι άτομα με ηθικές αξίες που να ενεργοποιούν τους νέους να προασπιστούν τα ιδανικά τους και με το έργο τους να αφυπνίζουν την συνείδησή τους, κυρίως ιδεολόγοι και πνευματικοί ηγέτες. Παράλληλα, θα πρέπει να είναι απαλλαγμένοι από ιδιοτέλεια και σκοπιμότητες, όπως πολλοί επιστήμονες που αφιερώθηκαν στην επίλυση ζητημάτων της ανθρωπότητας. Θα πρέπει ακόμη να διαθέτουν ήθος και ανθρωπιά. Διάφοροι πολιτικοί ηγέτες για παράδειγμα, που δεν επιδιώκουν να ικανοποιήσουν προσωπικές φιλοδοξίες, αλλά οραματίζονται έναν καλύτερο κόσμο και είναι άξιοι χειριστές της εξουσίας. Επιπλέον, να διακρίνονται για την οικολογική τους συνείδηση, για τις ευαισθησίες τους προς το περιβάλλον και να αγωνίζονται για την προστασία του. Να ξεχωρίζουν για την εθελοντική τους δράση ή ακόμα και για την ενεργό συμμετοχή τους στα κοινά. Διάφοροι καλλιτέχνες με μεγάλη απήχηση στους νέους θα πρέπει να σέβονται την τέχνη τους και να αντιστέκονται στην εμπορευματοποίησή της. Γενικότερα, θετικά πρέπει να θεωρούνται τα πρότυπα που διακρίνονται για την ειλικρίνεια και την αυθεντικότητά τους. Που είναι ταπεινά και με τις δράσεις τους καθιστούν αντιληπτό στους νέους πως για να πετύχουν τους στόχους τους πρέπει να αγωνιστούν σκληρά. Σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να είναι αλαζόνες, αλλά να γνωρίζουν πως κάθε τους πράξη μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο σ' αυτούς.

Τίθεται ωστόσο ένα βασικό ερώτημα. Ποια πρότυπα ασκούν σήμερα μεγαλύτερη επίδραση στους εφήβους; Η αλήθεια είναι πως στις μέρες μας προβάλλονται πρότυπα αρνητικής επιρροής για τους νέους που δυστυχώς υιοθετούνται άκριτα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το πρότυπο του «ευτυχισμένου» καταναλωτή. Αυτό προβάλλεται μέσα από τον χώρο της διαφήμισης και δημιουργεί στους εφήβους την αντίληψη πως η ευτυχία επιτυγχάνεται μέσα από την απόκτηση υλικών αγαθών. Στην εποχή μας, οι ηθικές αξίες έχουν κλονισθεί. Η βία και η εγκληματικότητα αποτελούν ένα συχνό φαινόμενο. Μάλιστα οι νέοι σήμερα υιοθετούν μια στάση ζωής βασισμένη σ' αυτά τα πρότυπα. Τα Μ.Μ.Ε. δημιουργούν στους εφήβους την ψευδαίσθηση πως η βία είναι υγιής αντίδραση στο κατεστημένο. Επιπλέον, μέσα από την βιομηχανία του θεάματος, επιδρούν στις ζωές των εφήβων πρότυπα που προσφέρουν νόθα ψυχαγωγία. Ασήμαντες, κατά βάση, προσωπικότητες από τον χώρο του αθλητισμού ή του τραγουδιού, που κυνηγούν τη δόξα και το χρήμα. Στις μέρες μας, τραγουδιστές της τραπ μουσικής έχουν τραβήξει το ενδιαφέρον πολλών νέων, χωρίς ωστόσο να έχουν καταβάλει προσπάθεια για την θέση που βρίσκονται. Τέλος, άτομα που εξιδανικεύουν την εξωτερική εμφάνιση, τα πρότυπα ομορφιάς, έχουν εξίσου σημαντική επίδραση στους νέους. Οι σημερινοί έφηβοι, προσπαθώντας να αποκτήσουν μια «όμορφη» εμφάνιση σύμφωνα με τις τάσεις της μόδας, αναλώνουν τον χρόνο τους, ενώ πνευματικά και ψυχικά μένουν κενοί.

Συνοψίζοντας, αντιλαμβανόμαστε πως ο χαρακτήρας των νέων στην ηλικία που βρίσκονται δεν είναι πλήρως διαμορφωμένος, και αυτό τους καθιστά επιρρεπείς σε όλων των ειδών τα πρότυπα. Τα τελευταία χρόνια ξεχώρισαν πρότυπα εργατικότητας και προσφοράς, όπως γιατροί και νοσηλευτές. Κάθε εποχή, ωστόσο, αναδεικνύει τα δικά της. Αυτό που οφείλει κάθε νέος να κάνει σήμερα, είναι να υιοθετεί πρότυπα με κριτική σκέψη, σωστή καθοδήγηση από οικογένεια και σχολείο και διαρκή ενημέρωση, προκειμένου να διαμορφώσει μία θετική στάση ζωής.